

WB062: Wat is nu knapper?

Opdracht gemaakt door Eric-Wubbo Lameijer

Doelstelling

Bewust worden van de verschillen in opvatting over 'knap zijn' en 'talent'(van nature), in relatie tot het leren door training.

Niveau: alle klassen

Bekijk nu eerst het filmpje.

Inleiding

Wat is knapper: heel hard trainen om iets te kunnen of iets heel goed kunnen zonder training? De scenarioschrijver zegt dat de meeste kinderen in zijn klas de jongen die alles vanzelf leek te kunnen erg knap vonden. Als er een andere jongen was geweest die keihard zijn best deed, maar nog niet eens de basket kon raken, hadden ze die waarschijnlijk niet knap gevonden. Al hadden ze het misschien wel knap gevonden dat hij zo hard trainde, want zo hard je best doen, dat doen de meeste mensen niet.

Er zijn biologen die zeggen dat we mensen die iets goed kunnen, bewonderen omdat dat erop zou wijzen dat iemand goed DNA heeft, en dus in alles goed is. "Knap" zou dus eigenlijk een onofficiële naam zijn voor "die persoon heeft goed DNA, die kan alles goed, en is dus een goede bondgenoot, vriend, of partner".

De meeste mensen weten wel dat je beter in iets kunt worden door te oefenen. Maar, als je ergens van nature goed in bent, lijkt je nu eenmaal knapper. Daarom verbergen veel mensen ook dat ze op iets geoefend hebben. Denk maar aan een klasgenoot (of aan jezelf!) die zegt dat ze niet voor een proefwerk heeft geleerd, terwijl ze een heel weekend heeft lopen blokken.

Opdrachten

1. In het begin van de jaren '90 van de 20^e eeuw onderzocht de psycholoog K. Anders Ericsson studenten op het conservatorium van Berlijn. Hij vroeg hun hoeveel uren ze in hun leven met hun muziekinstrument geoefend hadden en hij vroeg de docenten wie van de leerlingen 'toptalenten' waren en welke alleen maar 'goed'.
 - a. Denk je dat de toptalenten meer geoefend hadden dan de goede studenten? Of minder? Of evenveel?

In werkelijkheid bleek dat de toptalenten in het totaal zo'n 10,000 uur geoefend hadden, de 'goede' studenten zo'n 7500 uur. Er waren geen supertalenten die na 'slechts' 7500 uur oefenen als 'toptalent' werden aangeduid, en geen zwoegers die 10,000 uur hadden geoefend maar geen toptalent waren geworden.

- b. Nu je dit weet: vind je de toptalenten knapper, of vind je juist alle studenten even knap? Leg uit waarom?

- 2 a. Kies een beroemd persoon die je bewondert. Het mag een wetenschapper, een schrijver, een zanger, of sporter of ... zijn.
- Zoek via wikipedia of internet-sites uit wat voor opleiding en/of training die beroemdheid heeft gevolgd.
 - Was die persoon een natuurtalent? Of waren er andere omstandigheden die training makkelijker maakten (de vader van Tiger Woods was bijvoorbeeld gek op golf, en de vader van Mozart was een professioneel componist en muziekdocent)?
- b. Maak op basis van de uitkomsten klassikaal een lijst van beroemde personen en geef aan of ze een natuurtalent waren, hard hadden getraind, of allebei.
- Zijn er personen op de lijst die niet hard hebben getraind?

Tips voor docenten:

Opdracht 2a kan voor problemen zorgen, omdat niet over iedereen veel bekend is uit de jeugd. Dit komt onder andere omdat de jaren training die tot bijvoorbeeld een Olympische medaille voor journalisten minder interessant zijn dan het moment supreme. Eventueel kun je voor dat effect compenseren door de opdracht te geven ook de hoeveelheid regels die over de jeugd en vroege carrière van een talent; vaak zie je dat het talent groter wordt ingeschat naarmate er minder over de jeugd bekend is.

Achtergrondinformatie kan gevonden worden in boeken als "Uitblinkers" van Malcolm Gladwell, "The Talent Code" van Daniel Coyle, "Bounce" van Matthew Syed, en "Talent is Overrated" van Geoff Colvin.

Eventueel aanvullende vragen voor een klassendiscussie zouden kunnen zijn waarom we, ondanks dat we weten dat de meeste mensen toch hard moeten oefenen (elke sporter traint keihard), toch topprestaties vaak toeschrijven aan natuurtalent.

Een ander interessant discussiepunt is het fenomeen van 'defensief falen'- iets niet leren omdat je dan altijd tegen jezelf kan zeggen dat je zakte omdat je het niet geleerd had, omdat dat prettiger is dan wel te leren, te falen, en zo te bewijzen dat je dom bent.